

CULTURA

El baríton Roman Trekel obrirà el festival de lied Life Victoria

El recinte modernista de Sant Pau i l'Escola Superior de Música de Catalunya (Esmuc) acolliran del 2 a l'11 d'octubre el II Life Victoria Barcelona, el festival de lied organitzat per la Fundació Victoria de los Àngeles. El concert inaugural el protagonitzarà el baríton alemany Roman Trekel

amb el pianista Ulrich Eisenlohr. La programació, amb el títol *Els estats de l'ànima*, també inclou els recitals de Marta Almajano, Nancy Fabiola Herrera i Adrian Thompson. Com va passar l'any passat, els primers vint minuts de cada concert estaran dedicats a joves valors de la lírica.

'L'endemà' porta la independència a la cartellera

El documental d'Isona Passola exposa els arguments del vot sobiranista

XAVI SERRA
BARCELONA

L'endemà ja és aquí. Envoltat d'una expectació mediàtica insòlita per tractar-se d'un documental, el film d'Isona Passola sobre la independència va presentar-se ahir en societat. Abans de l'estrena en sales divendres -avui es farà la *première* oficial al Cinema Aribau-, la pel·lícula ja té mitja batalla guanyada: l'èxit de la campanya de micromecenatge i l'estratègica estrena el cap de setmana d'abans de la Diada fan de *L'endemà* un dels esdeveniments de la temporada cinematogràfica.

El film segueix el full de ruta del documental de tesi. Així, a través de la mirada d'una constel·lació d'entrevistats, examina els punts conflictius d'un estat català: el dèficit fiscal, les infraestructures, les pensions, la doble nacionalitat, l'encaix a Europa, el boicot a Catalunya, etcètera. Però *L'endemà* no es conforma a ser un documental més i amaga algunes sorpreses.

Film polític sense polítics

El gruix dels entrevistats són persones de la societat civil
Tot i ser un documental clarament polític, els polítics professionals i en actiu que hi participen són minoria i poc mediàtics. "No volia agafar cap polític important, perquè estan molt interferits pels partits", diu Passola. La majoria dels entrevistats són experts de les diferents àrees que aborda *L'endemà*: economistes per parlar del dèficit fiscal i el deute que assumiria una Catalunya independent, investigadors per parlar de la recerca en medicina que hauria de tenir el nou estat, sociòlegs per parlar de demografia, etcètera. L'excepció són Maria Badia, del PSC, i Raül Romeva, d'ICV.

La llista total de participants és llarga -47 entrevistats- i no hi ha

cap cop d'efecte: ni esportistes, ni cantants, ni gent del cinema. Els únics mediàtics són el periodista de RAC1 Jordi Basté i l'economista Xavier Sala i Martín.

'No' a la confrontació

De 'Cataluña Espanya' a 'L'endemà': fugir de l'enfrontament

Quan Isona Passola va dirigir *Cataluña Espanya*, el 2009, va centrar-se en el conflicte entre els dos països donant veu a totes les posicions, oposant les dels uns a les dels altres. "En la meua pel·lícula anterior confrontava -explica Passola-. Ara dono arguments per al sí a la independència". Això vol dir que el 100% de postures que recull *L'endemà* són de partidaris de la independència. "He buscat desesperadament gent que expliqui bé el no a la independència i no n'he trobat", assegura.

Ficció o documental?

Quatre intèrprets escenifiquen el conflicte a través de metàfores
La primera sorpresa de *L'endemà* és que no és estrictament un documental de bustos que parlen. La pel·lícula arrenca amb una discussió de parella ficcionada que es converteix en un dels fils conductors del film. "Me'n vaig", diu una noia al seu xicot. "No te'n vagis. Tu ets la meua mitja taronja", respon ell. "El problema és que n'hi ha dues, de taronges", replica ella. Passola fa servir la ficció perquè la seva experiència li diu que "un documental ha de tenir una estructura dramàtica" i perquè "les opinions que s'expressen a través d'un personatge arriben millor". En total, són quatre actors (dos nois i dues noies), i interpel·len alguns dels experts i representen escenes que funcionen com a metàfora del conflicte sobiranista.

Cantar per l'estat propi
Una versió en català del 'Qué será, será' serveix de leitmotiv musical

Metàfores
Una discussió de parella simbolitza el conflicte entre Espanya i Catalunya

Estrena
50 còpies de 'L'endemà' arribaran demà als cinemes catalans

Passola ja va advertir que *L'endemà* seria una pel·lícula amb molta música. Durant un temps fins i tot va córrer el rumor que seria un musical. Finalment, la cosa no va més enllà d'una banda sonora molt present firmada pel pianista i compositor Albert Guinovart i una versió del popular *Qué será, será* (*Whatever will be*) adaptada al català per l'escriptor Miquel de Palol. La peça no només apareix en els crèdits inicials, sinó que és interpretada per un cor multitudinari en l'última escena del documental.

Per al "consum intern"
'L'endemà' es veurà a Catalunya, Madrid, el País Basc i Mallorca
Qualificada per la seva directora com una pel·lícula de "consum intern", *L'endemà* no està pensada per al públic espanyol. Així i tot, a més de les 50 còpies que s'estrenaran aquest divendres pel territori català, la pel·lícula també es veurà al Me-

tropol de Madrid i més endavant en sales del País Basc i Mallorca. *L'endemà* també combinarà la distribució tradicional amb projeccions en cineclubs i petites sales que compartaran amb presentació de la directora, que ja té confirmats prop de 100 bolos per a les pròximes setmanes. A Isona Passola se li ha girat feina.

Un esforç col·lectiu

El film ha sumat 8.163 mecenes i col·laboracions desinteressades
Passola ha remarcat la naturalesa de *L'endemà* com a "esforç col·lectiu" de la societat civil catalana, que va batre el rècord europeu de micromecenatge per a un documental gràcies a 8.163 aportacions voluntàries. Tot i l'èxit, Passola recorda com una "campanya duríssima" els 40 dies que va passar explicant el projecte per tot Catalunya. "Ara entenc perquè els polítics les fan de 15 dies", feia broma ahir la directora. Al rodatge també s'hi van sumar els 100 joves

Mor als 92 anys l'artista Josep Lloveras

El pintor i escultor de Cassà de la Selva Josep Lloveras va morir dimarts a Barcelona als 92 anys. Format a l'Escola Superior de Belles Arts, va viure a París, Mèxic i Cuba, on va assolir la maduresa artística. Va tornar a Barcelona el 1970, i el seu llegat inclou sobretot art sacre i nus femenins.

Letitia Sadier actua en la primera nit de l'Altaveu

La britànica Letitia Sadier serà demà un dels principals reclams de la primera jornada del festival Altaveu, que se celebra a Sant Boi de Llobregat fins diumenge. Sadier actuarà amb el percussionista Emmanuel Mario i el baixista Xavi Muñoz. També hi haurà concerts de Mishima, Joana Serrat i Jose Domingo.

que es van presentar al càsting i els prop de 400 cantants del número musical final. Tots els entrevistats hi han participat desinteressadament i només un, que Passola no vol revelar, va refusar d'aparèixer-hi, perquè treballava en un mitjà públic.

Corrupció sistèmica

La confessió de Jordi Pujol no ha alterat el guió de la pel·lícula. Amb un tema tan lligat a l'actualitat com el del procés, sempre hi ha el risc de veure's superat pel present. Però Passola assegura que la confessió de Jordi Pujol no ha alterat el rumb de *L'endemà*. "La corrupció ocupa una part molt important del film -diu-. Però el de Pujol és un problema sistèmic català i espanyol. I el país nou es planteja per resoldre problemes com aquest". El nom de Pujol només s'esmenta en una obra de titelles que escenifica humorísticament el conflicte històric entre Catalunya i Espanya.

Tour Passola farà més de 100 bolos per presentar el documental

Testimonis de 'L'endemà'

Xavier Sala i Martín
ECONOMISTA

"Als Estats Units quan enxampen un xoriço com Maddox va a la presó; aquí li donen un ministeri"

Jordi Basté
PERIODISTA

"El procés que està vivint Catalunya és com una novel·la de no-ficció apassionant"

Germà Bel
ECONOMISTA

"L'estat espanyol és un estat ultranacionalista que força la identificació entre nació i estat"

Lluís Cabrera
FUNDADOR DEL TALLER DE MÚSICS

"No s'ha de tenir por d'una cultura com l'andalusa, que és germana de la cultura catalana"

Bayona rodará el seu nou film a Terrassa

'Un monstruo viene a verme' compta amb Liam Neeson i Sigourney Weaver

X.S.
BARCELONA

Terrassa va acollir els inicis de la carrera de Juan Antonio Bayona. El director de *Lo imposible* es va formar com a cineasta, va dirigir els primers curts i va començar a fer classes a l'Escac. I d'aquí poc, Bayona tornarà a Terrassa, però ara al capdavant d'una gran producció internacional: *Un monstruo viene a verme*, la seva tercera pel·lícula, es rodarà en bona part als estudis del Parc Audiovisual de Catalunya.

La notícia arriba en un moment delicat per al sector cinematogràfic, ofegat per la caiguda dels rodages. Bayona va ser un dels primers a criticar el tímid augment de les exempcions fiscals anunciat per Montoro al juny afirmant que la mesura li faria "molt difícil portar a Espanya el rodatge de la seqüela de *Guerra Mundial Z*", la superproducció que filmarà amb Brad Pitt el 2015.

Però amb *Un monstruo viene a verme* el cineasta barceloní ha aconseguit sortir-se amb la seva. El film comença a rodar-se aquesta mateixa setmana a Manchester, però en les properes setmanes la producció es mourà a Terrassa. Així, Bayona continuarà treballant amb bona part de l'equip amb qui ja va col·laborar a *Lo imposible*, reforçant l'argument que no es cansa mai de repetir: l'excel·lent nivell dels professionals cinematogràfics del país, capaços de produir pel·lícules amb factura internacional. Pel director, aquest nou projecte suposa un gran

repte: "És encara més gran que el de *Lo imposible*, però amb els actors que tinc i el meu equip tècnic habitual tinc les millors armes per enfrontar-m'hi".

El final d'una trilogia

Els actors que donen aquesta seguretat a Bayona són Liam Neeson, Felicity Jones, Sigourney Weaver, Geraldine Chaplin i el jove debutant Lewis MacDougall, que va superar un càsting de set mesos amb més de 800 nens per aconseguir el paper protagonista. Ell serà el Connor, un nen de 12 anys que per fugir dels malsons provocats per la malaltia de la seva mare es refugia en un món de fantasia amb l'ajuda d'un monstre que el visita cada nit. La història d'*Un monstruo viene a verme* adapta un popular best-seller infantil del nord-americà Patrick Ness i, segons Bayona, és el "final perfecte -amb *El orfanato* i *Lo imposible*- d'una trilogia centrada en l'extraordinària força del vincle entre mare i fill".

El director combinarà efectes especials i la tecnologia del *performance capture* -la tècnica que feia servir Steven Spielberg a *Les aventures de Tintín*- per crear el personatge del monstre que interpreta Liam Neeson al film. Filmada en anglès i produïda per Telecinco Cinema, la pel·lícula es rodarà al llarg de 15 setmanes i s'estrenarà el 2016. Abans Bayona ja haurà rodat la segona de *Guerra Mundial Z*... Possiblement molt lluny de Terrassa.

Juan Antonio Bayona comença aquesta setmana el rodatge del seu tercer llargmetratge, *Un monstruo viene a verme*. VINCENT WEST / REUTERS